

Klima:

Slå koldt vand i blodet

Mange vil gerne gøre en indsats for klimaet, men flere ved ikke rigtig, hvor man skal begynde. Et godt sted at starte er ved at bruge koldtvandsvaskemidler. Det er vurderet, at hvis det over tid lykkes at ændre folks vaskevaner, er der et besparelsespotentiale på ca. 200 GWh, svarende til 40.000 husstandes årlige elforbrug

Af Jesper Winther Andersen

Hvis man vasker ved 20 grader i stedet for ved 40 grader, sparer man ca. 60 procent på energiforbruget. Omregnet til CO₂-udslip, reduceres dette med 83 procent ved brug af koldtvandsvaskemidler, når basis er en livscyklusberegning. Det er værdier, som er til at tage og føle på. Og det falder på et tørt sted hos dem, der gerne vil yde en klima-indsats, men måske ikke helt ved, hvor de skal sætte ind. Det er nu muligt, fordi der nu er udviklet et vaskepulver, der er lige så effektivt ved lavere temperaturer, som de gængse er det ved de normale vasketemperaturer.

-Koldtvandsvaskemidler er ved at vinde frem herhjemme, men man skal til udlandet for at se den store effekt, siger area Export Manager Hanne Steenholt, danlind as og tilføjer:

- I Frankrig for eksempel har vi stor succes med produktet.

-Vi noterer så stor interesse for vores produkter, at vi nu foretager en investering på 25 mio. kr. i udvidelse af produktionsanlægget, siger Henrik Aagaard

Her leverer vi det til og med i tabletform. Det er et produkt, som det danske marked endnu ikke har taget til sig, selv om det er en oplagt måde at værne om miljøet på. For på den måde sikres det, at man doserer rigtigt hver gang, når vaskemidlet bruges i tabletform.

Det er danlind, der har udviklet koldtvandsvaskemidler. Mange har i tidens løb arbejdet på opgaven, men udfordringerne var for store. I 2002 introduceres der imidlertid i Sydøstasien en katalysator til aktivering af blegemiddel ved lave temperaturer - dog kun til pletfjerner. Med baggrund i denne katalysator startede et større udviklingsarbejde af nye råvarer sammen med danlinds leverandører. Der blev udviklet et nyt vandopløseligt buildersystem, der også virker ved lave temperaturer. Samtidig skete der en optimering af tensid-systemet (vaskeaktive stoffer),

og der blev udviklet et nyt enzym-system. Som den sidste del blev der udviklet nye kompleksdannere til at fjerne pletter som rødvin, kaffe og især te i koldt vand.

Danlind fremhæver, at udviklingen er sket i samarbejde med Novozymes og Dong Energy, der har gennemført de energimæssige konsekvensberegninger.

Prisneutral vask

-Vi er selvfølgelig glade for vores succes i udlandet, ligesom vi er tilfredse med det spirende danske marked. Men jeg vil da gerne have lov til at udtrykke min stille undren over, at for eksempel de danske regioner ikke griber denne mulighed for at vise klima-sind. Regionerne skal have ros for at have været gode til at tage miljømærkede produkter ind. Nu venter vi på, de skal opdage det nye energi- og dermed CO₂-rigtige produkt, pointerer administrerende direktør Henrik Aagaard, danlind as. Henrik Aagaard fortsætter:

-Man finder ikke vores navn på hylderne. Vi producerer efter ordre til blandt andet supermarkeds kæder og grossister i en lang række lande under andre varenavne. Koldtvandsvaskepulverne er selvfølgelig lidt dyrere i indkøb end discountprodukterne, men ser man på energibesparelsen bliver det samme pris pr. vask, hvor man oven i købet får CO₂-reduktionen med. Ser man yderligere på den miljøgevinst, der kan opnås, så er det den bevidste købers marked.

Mange tror, at et koldtvandsprodukt er fyldt med krasse kemikalier for at opnå effekten?

-Det er ikke tilfældet. Vores lavtemperaturvaskemiddel har samme lave miljøpåvirkning som de mindst miljøbelastende produkter på markedet, og vurderet på en række områder er der ikke nogen miljøpåvirkning overhovedet. Miljøvurderinger af de udvalgte produkter er foretaget med baggrund i kriterierne til det europæiske miljømærke blomsten. Lavtemperaturvaskepulveret ligger under grænseværdierne for EU-blomsten. Samtidig er produktet deklareret i samarbejde med Astma-Allergi Forbundet, forklarer Udviklings- og Laboratorichef Henrik Møller Jørgensen, danlind as.

-Vasker det nye vaskemiddel lige så rent som de eksisterende vaskemidler?

-I forbindelse med tildelingen af EU's miljømærke skal produktet bestå en vasketest, og her skal vaskemidlet opnå en renhed på mindst 75% af det resultat, der opnås med prøve-

standardens referencevaskemiddel. Vaskeforsøg viser, at man med det nye lavtemperaturvaskemiddel opnår en renhed på 93% ved vask ved 20°C, tilføjer Henrik Møller Jørgensen.

Efterlevelse og overvågning af lovkraft er en integreret del af det arbejde, der udføres i danlinds laboratorier:

-Det medfører, at vore produktudviklingsprojekter er velforberedte på eller endda

Det er et gigantisk puslespil at administrere produktionen hos danlind, for virksomheden leverer produkter til hele Europa. Her ses Henrik Aagaard i en af de store lagerhaller

forud for fremtidige krav. Desuden samarbejder vi med en række uafhængige testinstitutter - blandt andre Institut Fresenius, WFK - Institut für Angewandte Forschung GmbH, Tensioconsult, ATS, CTTN-IREN og Teknologisk institut. Vi har endvidere et tæt samarbejde med leverandører, universiteter, NGO'er, myndigheder og kunders forsknings- og udviklingsafdelinger, pointerer Henrik Møller Jørgensen.

En miljøvinder

danlinds koldtvands vaskemiddel har vundet EU's miljøpris i Danmark i kategorien "Grønne produkter". I øvrigt var danlind det første firma i verden, der lancerede et vaskemiddel med EU-blomsten. Det var helt tilbage i 2001. Siden har danlind løbende lanceret nye miljømærkede produkter indenfor områderne flydende tøjvask, maskinopvaskepulver og maskinopvaskepulver og maskinopvaskepulver. danlind har siden 2000 været en miljøcertificeret virksomhed i henhold til både ISO 14001 og EMAS.

-Men det kan være svært at markedsføre miljø og klima, især når man ikke selv lægger navn til produktet, fastslår salgsschef Dorthe Lund, danlind as. Dorthe Lund har dog store forventninger til det nye koldtvandsprodukt:

-Man kan vel godt sige, at det

Hanne Steenholt fra Tablets-divisionen viser her, hvordan bl.a. franskmændene vasker. Til det marked fremstiller danlind vasketabletter, som foruden alle de andre gode egenskaber bevirker, at man altid doserer rigtigt. Tabletteerne er endnu ikke slået an i Danmark

rammer lige der, hvor behovet er. Hvis jeg må være lidt populær, så er det vel den nærmeste vej til at hvidvaske sin CO₂-samvittighed.

Den 24 april 1928 startede Gustav Lind senior fabrikation af sæbe i lejede lokaler i en baggård i Holstebro under firmanavnet Linds Kemiske Fabrikker A/S. Fabrikationen foregik primært om natten, og dagen blev brugt til salgssarbejde med salg direkte til landmænd. Det gik så godt, at virksomheden i 1974 opførte et produktionsanlæg til spraytørret vaskepulver, og siden er det kun gået en vej - fremad. En milepæl var, da danlind i 1982 introducerede flydende Ariel på det danske marked for den multinationale koncern Procter & Gamble. En anden milepæl nås i 2000, hvor tabletproducenten Cleantabs A/S overtages. I 2001 tildeles både danlind og Cleantabs EU's "EMAS award"

for udviklingen af verdens første EU-blomst mærkede vaskemiddel. I 2003 skifter Linds Fabrikker A/S navn til danlind as, og to år efter fusioneres Cleantabs og danlind under navnet danlind as, der nu er en af de førende producenter af vaskemidler i Skandinavien og har gjort det så godt, at koncernen har hele Europa som marked.

-Der er ingen tvivl om, at vores succes har afsat i vores seriøse arbejde med miljø. Vi har alle miljøgodkendelser og betydende miljømærker, og når vi nu har lanceret et koldtvandsprodukt, der i høj grad kan medvirke til at nedbringe CO₂-udslippet, synes jeg, ringen er sluttet, og vi er parat til nye udfordringer. Det betyder da også, at vi nu tager hul på en 25 mio. kroners investering i forbedring af produktionsudstyret her, oplyser Henrik Aagaard.

Dorthe Lund viser her en af de absolut store serier fra danlind - Care. Afpakningen fremgår det, at man sparer klimaet for et udslip på 2,5 kg CO₂ for hver pakke koldtvandsvaskepulver, der anvendes. Beregningerne står DONG Energy bag

Henrik Møller Jørgensen viser her nogle af de produkter, som danlind fremstiller til Netto-kæden. I sin venstre hånd holder han en flaske med det nye koldtvandsprodukt - her i flydende form